

УДК 339.9:330.34:502.131.1

Власюк Т. М., к.е.н., доцент,
Заріцька Н. М., к.е.н., доцент,
Київський національний університет
технологій та дизайну, м. Київ, Україна

ІНТЕГРАЦІЯ ПРИНЦИПІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ У ГЛОБАЛЬНІ ЕКОНОМІЧНІ ПРОЦЕСИ

Глобальна економіка переживає період глибокої структурної трансформації, у межах якої традиційна модель економічного зростання, заснована на надмірному споживанні ресурсів та індустріальному домінуванні, поступово втрачає ефективність. Кліматичні зміни, енергетична нестабільність, фінансові дисбаланси, деградація екосистем та соціальна нерівність формують системні ризики для світового розвитку. У цих умовах принципи сталого розвитку перестають бути виключно екологічною концепцією та інтегруються у механізми глобальної економічної політики, міжнародної торгівлі, фінансових систем і корпоративного управління. Сучасний етап глобалізації характеризується переходом від моделі кількісного економічного зростання до моделі якісної трансформації економіки, орієнтованої на сталий розвиток, резильєнтність (стійкість до кризових викликів), створення довгострокової цінності. У центрі цієї трансформації знаходяться ESG-принципи, декарбонізація, циркулярна економіка, «зелені» фінанси та цифровізація виробничих систем. Відповідно, конкурентоспроможність держав і міжнародних корпорацій дедалі більше визначається не лише економічними показниками, а здатністю інтегрувати екологічні та соціальні стандарти у стратегічне управління [1; 2; 3].

Одним із ключових механізмів інтеграції принципів сталого розвитку у глобальні економічні процеси є трансформація міжнародної фінансової системи. Світові фінансові ринки активно переорієнтовуються на стале фінансування та ESG-інвестування. Інвестиційна привабливість компаній дедалі більше залежить від рівня ESG-прозорості, вуглецевої нейтральності та ефективності управління сталим розвитком. У результаті формується нова архітектура глобального капіталу, де екологічна та соціальна відповідальність стають повноцінними економічними активами. Суттєвих змін зазнають і міжнародні виробничі системи, коли глобальні ланцюги постачання трансформуються під впливом вимог щодо скорочення вуглецевого сліду, відповідального ресурсного забезпечення та циркулярних моделей виробництва. Міжнародні корпорації інтегрують ESG-стандарти у логістичні процеси, управління ресурсами та

виробничу політику, що стимулює розвиток екоіндустріальних систем, екологічно орієнтованого виробництва та інтелектуальних виробничих технологій. У сучасних умовах екологічна ефективність виробництва перетворюється на стратегічний чинник доступу до міжнародних ринків [4; 5].

Важливим напрямом інтеграції принципів сталого розвитку є цифрова трансформація глобальної економіки, де smart-платформи формують нові механізми управління ресурсами, енергетичними системами та міжнародними економічними потоками. Цифровізація забезпечує прозорість ESG-звітування, автоматизацію моніторингу екологічних показників та підвищення ефективності сталого управління. Водночас формування цифрової економіки актуалізує питання цифрової нерівності, кібербезпеки та етичного використання технологій, що потребує розробки нових глобальних регуляторних підходів.

У структурі глобальної економіки посилюється роль «зеленої» енергетики та низьковуглецевих технологій, де реалізація European Green Deal та міжнародних кліматичних угод стимулює держави до розвитку відновлюваної енергетики, водневої економіки та чистих технологій. У результаті формується нова модель енергетичної конкуренції, де ключовими ресурсами стають технології, інновації та доступ до екологічно безпечної енергії. Країни, які забезпечують швидкий «зелений» перехід, отримують стратегічні переваги у глобальній економіці. Особливого значення набуває інтеграція принципів сталого розвитку у міжнародну торговельну політику. Сучасні торговельні угоди дедалі частіше включають ESG-компоненти, кліматичні положення та вимоги щодо екологічної відповідальності виробництва. Запровадження механізму вуглецевого коригування на кордоні (CBAM) демонструє перехід міжнародної торгівлі до моделі, у межах якої екологічні стандарти стають чинником конкурентоспроможності на глобальних ринках. У цих умовах держави змушені адаптувати національні економічні системи до нових правил міжнародної економічної взаємодії. Суттєву роль у процесах сталого розвитку відіграє людський капітал, коли глобальна економіка потребує нової моделі професійних компетентностей, орієнтованих на цифрову адаптивність, мислення на основі ESG-принципів, управління інноваціями та лідерство, орієнтоване на сталий розвиток. Саме людський капітал стає основою формування інноваційної та стійкої економіки нового покоління [6; 7].

Для України інтеграція принципів сталого розвитку у глобальні економічні процеси має стратегічне значення в контексті післявоєнного відновлення та євроінтеграції. Адаптація до європейських ESG-стандартів, розвиток «зеленої» економіки, сталого фінансування та цифрових технологій створює передумови

для модернізації економіки та підвищення її міжнародної конкурентоспроможності. Особливий потенціал мають біоекономіка, відновлювана енергетика, цифрове агровиробництво та інноваційні промислові екосистеми, здатні забезпечити структурне оновлення національної економіки.

Отже, інтеграція принципів сталого розвитку у глобальні економічні процеси формує нову парадигму світового розвитку, у межах якої економічна ефективність поєднується з екологічною безпекою, соціальною відповідальністю та технологічною інноваційністю. У сучасних умовах сталий розвиток стає не окремим напрямом економічної політики, а системною основою функціонування глобальної економіки. Держави та корпорації, які здатні ефективно інтегрувати принципи сталого розвитку у стратегічне управління, отримують довгострокові конкурентні переваги та формують нову модель економічної стійкості у глобальному середовищі.

Література

1. Войтович, Р. (2012). Шляхи забезпечення сталого розвитку в умовах глобальної інтеграції. *Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України*, Вип. 1, С. 3-16.
2. Коцко, Т. А. (2020). Екологізація економіки як інструмент переходу до сталого розвитку в умовах незавершеності трансформаційних процесів. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*, Т. 31(70), № 3(1), С. 63-70.
3. Лутковська, С. М., Коломієць, Т. В., & Зеленчук, Н. В. (2023). Перспективи розвитку відновлюваної енергетики в контексті євро інтеграційних процесів на шляху до сталого економічного розвитку. *Інвестиції: практика та досвід*, № 1, С. 11-21.
4. Немченко, В. В., Козак, К. Б., & Меліх, О. О. (2021). Зсуви в методології дослідження економічних процесів: виклики парадигми сталого розвитку. *Український журнал прикладної економіки*, Т. 6, № 2, С. 8-14.
5. Рамазанов С. К. (2016). Проблема сталого розвитку й інтегральна модель еколого-економічного управління в умовах глобальних криз. *Економіка розвитку*, № 2, С. 63-72.
6. Сапа, Н. В. (2007). Формування концепції інтеграції та сталого економічного розвитку в умовах глобалізації. *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*, Вип. 28, С. 100-116.
7. Толкованов, В. В. (2014). Роль міжнародних організацій у забезпеченні доброго врядування і сталого розвитку в контексті розгортання процесів глобалізації та інтеграції. *Актуальні проблеми державного управління*, № 1, С. 253-261.